

„Nem vagyok más!” - Jónás Judit színésznő élettörténete

Harmincöt éve már, hogy megnyerte a Ki mit tud?-ot, mégis, bárhová megy, az emberek emlékeznek rá és azokra az estékre, amikor a tévé előtt szorítottak neki. Akkor még az volt az egyetlen műsor, ahol tehetségek mutatkoztak meg, nagy esemény volt, hogy egy gyönyörű és tehetséges cigánylányé lett a győzelem. Hulej Emese írása.

Azon a bizonyos 1983-as Ki mit tud?-on, ha rajta múlik, el sem indult volna. Az édesanyja erősködött, sőt erőltette, hogy nevezzen.

– Négyen vagyunk testvérek, a szüleink az első divatáru-kereskedők voltak annak idején. Piacoztak, vásárokra jártak. Minket a nagyszülőkhöz hoztak vissza két kis Nógrád megyei faluba, Bujákra és Vanyarcra. Ott gyerekparadicsom volt, igazi falusi élet. Tehenek, disznók, libák, kacsák, tyúkok. Nyitott kapuk, szabadság. És sokkal jobb emberi kapcsolatok. Mindenki ismerte a másikat, a falu fehér meg barna lakossága között nem volt ellentét. A szót, hogy rasszizmus, nem ismertük, de a fogalmat sem. Nem emlékszem, hogy bármi sérelem ért volna a származásom miatt. De arra igen, hogy reggel a nagymama megsütötte a túrós lepényt, annak az illatára ébredtünk. Hajnalban kelt, mert reggel hatra a bableves is kész volt. Dolgoznunk is kellett, de melyik gyerek nem szeret állatok körül segédkezni? Engem különben is minden érdekelt. Szétszedtem a mákgubót, hogy lássam, mi és miért zörög benne, órákig néztem a gilisztákat, ahogy araszolnak. Az iskola is kedvemre volt, annyi érdekeset tanultam.

Addigra a szülők letelepedtek Érden, azzal az ambícióval, hogy onnan a gyerekeknek könnyebb lesz tanult emberré válniuk. Különösen az édesapában volt nagy elszánás, ő mondogatta a gyerekeinek, hogy nekik bizony kétszer-háromszor annyit kell teljesíteniük, hogy elfogadják őket. A kislány először tanár szeretett volna lenni, később orvos, majd ügyvéd. A színészet ötlete egy veszekedésben született.

LEHETNÉK SZÍNÉSZ...

– Egy osztálytársam veszekedett velem, és mivel tudtam, hogy színésznek készül, odavágtam neki: nem te leszel színész, hanem én! Aztán elgondolkodtam, hogy miért is ne lehetnék...? Elkezdtem figyelni a tévében a színészeket, láttam *Latinovits Zoltánt*, *Berek Katit* szavalni. Ennyi elég volt, hogy rájöjjek, hát, hiszen ez jó! A saját gondolataimat sokaknak egyszerre mondhatom el, nem kell mindenkinek egyenként. Ez volt az első, amire rájöttem: itt sokan figyelnek rám. Attól kezdve verseket tanultam és mondogattam. Olyanokat, amelyekkel ki tudtam fejezni az érzéseimet, a gondolataimat. Mert nemcsak a mákgubó és a giliszta érdekelt, hanem az emberek is. Gyerekként sokszor bújtam az asztal alá, hallgattam a felnőtteket, miről beszélgetnek, ki, hogyan vitázik, hogyan akarja meggyőzni a másikat.

Nyolcadik után jelentkezett a Rádióba, ahol gyerekszereplőket kerestek, de végül riporter lett. Az egyik szerkesztő ugyanis meghallotta, és áthívta magukhoz. Tizennégy évesen járta az utcákat, riportokat készített. Legjobban annak örült, hogy végre felfedezheti Budapestet. Meg az a kis pluszpénz is jól jött. Nagy élmény volt, hogy a Nagymező utcai tejivóban franciasalátát meg tormás sonkatekerceset vehetett magának. Akkor még minden rádiós megszólalónak mikrofonengedély kellett, Judit is a legendás Fischer tanár úr beszédóráin kapta meg az alapokat. Közben szavalóversenyekre járt, pedig a versenyzést nem szerette. Lámpalázás volt, ez az évek alatt csak erősödött. Érettségi után egy évvel hirdették meg a Ki mit tud?-ot, 1983-ban. Az elődöntő után volt az első rostavizsgálója a Színművészeti Főiskolán. Középdöntő után a második, majd a döntő végeztével a harmadik. Még szép, hogy felvették!

– Sokan féltettek. Egyrészt, mert nem volt protekcióm, másrészt, mert cigány vagyok. Tanácsolták, hogy mondjak valami mást. Örmény, olasz, görög... bármit, csak ezt ne. De én felvállaltam a cigányságomat. A főiskolai osztálytársaim az első két évben gyakorlatilag kiközösítettek. Nem ismertek, csak az előítélet dolgozott bennük, és a csordaszellem. Nem volt kivel játszanom a helyzetgyakorlatokat, úgyhogy én minden vizsga előtt szépen összecsomagoltam a holmimat, annyira biztos voltam benne, hogy kirúgnak. Harmadévre aztán megváltozott minden. Megismertek, elfogadtak, megszerettek. Attól kezdve nagy barátságok, nagy szerelmek, közös munkák születtek.

A főiskola alatt egy tévéjátékban Salomé alakította, a rendező *Ruszt József* pedig megsúgta: ő lesz a Nemzeti Színház igazgatója, le fogja szerződtetni. Csakhogy nem őt nevezték ki, így Judit a pécsi színházhoz került. Fel volt készülve az újabb nehézségekre, de feleslegesen. A kollégák is, a nézők is szeretettel fogadták, jobbnál jobb szerepeket játszott. Ekkor kapta meg elsőként az akkor alapított Domján Edit-díjat, amelyet a legjobb vidéki színésznőknek osztanak ki. Közben forgatott *Gaál Istvánnal*, *Szinetár Miklóssal*, *Bacsó Péterrel*, *Lojkó Lakatos Józseffel*, sorra készültek vele a tévéfilmek.